

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

14.08.2025

Sabahat ERDOĞAN SARIŞAŞ

Siirt Milletvekili

Siirt ile Şırnak arasında kalan Besta Bölgesi başta olmak üzere Gabar ve Cudi Dağları'nda yıllardır yürütülen sistematik ağaç kesim faaliyetleri, bölgenin doğal ekosistemini geri dönüşmez biçimde tahrip etmektedir. Özellikle Siirt Pervari'ye bağlı Doğan köyü Omyanis mezrası Karamik bölgesinde son günlerde yoğunca kesim yapıldığı öğrenilmiştir. Söz konusu ağaç kıyımına köylüler de karşı çıkmış ve bunun bir an önce durdurulması gerektiğini belirtmiştir. Basına yansıyan görüntüler ve tarafımızca yerinde yapılan incelemeler, kesilen ağaçlar arasında taze, yaş ve genç ağaçlar olduğunu ortaya koymuştur. Bu durum, ekosistem yenilenmesini sağlayacak yaşlı-genç orman dengesi üzerinde ciddi bir tehdit oluşturmaktadır.

Kesimlerin "güvenlik" gerekçesiyle yapıldığı iddia edilse de uygulamanın ölçeği ve niteliği ekolojik talan boyutuna ulaşmıştır. Bölgedeki köylerin 1990'lı yıllarda "güvenlik" gerekçesiyle boşaltılmasının ardından bugün de ağaçların kesilerek alanın insansızlaştırma ve ağaçsızlaştırma sürecine sokulduğu görülmektedir. Ayrıca ağaçların kesilmesi, bölgenin iklim dengesi, su kaynakları, tarımsal üretim ve biyoçeşitliliği üzerinde uzun vadeli olumsuz etkiler yaratacaktır.

Son dönemlerde Türkiye genelinde yaşanan büyük orman yangınları, ülkemizin orman varlığının ne kadar kırılgan olduğunu açıkça göstermektedir. Yangınlar nedeniyle kaybedilen orman alanlarının yerine yeni ağaçlandırma ve koruma çalışmaları yapılması gerekirken;

aksine, mevcut ve sağlıklı orman alanlarının kesilerek yok edilmesi kamu vicdanında ciddi bir tepki doğurmaktadır.

Şırnak Valiliği tarafından “kesimlerin durdurulduğu” yönünde yapılan açıklamalar, sahadaki gözlemler ve çekilen fotoğraflarla çelişmektedir. Ağaçların jandarma ve asker gözetiminde, korucular eliyle kesildiği; taşınması için özel yollar yapıldığı, kesilen ağaçların depolandığı ve ticari amaçla satıldığı iddiaları, konunun hem çevresel hem de hukuki açıdan soruşturulmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Söz konusu ağaç kesim ihalelerini hangi kurumlar, hangi yıllarda, hangi yüklenicilere vermiştir? Bu ihalelerin şartnameleri kamuya açık mıdır, açık değilse neden gizli tutulmaktadır?
2. Ağaç kesimlerinin yapıldığı bölgelerde köylülerin rızası alınmış mıdır? Rıza alınmamışsa bu kesimler hangi hukuki gerekçeye dayandırılmıştır?
3. “Özel güvenlik bölgesi” uygulaması kapsamında ağaç kesim faaliyetlerinin yürütülmesi hangi yasal mevzuata dayandırılmaktadır?
4. Kesilen ağaçların taşındığı, depolandığı ve satıldığı yerler ile bu satışlardan elde edilen gelirlerin kimlere aktarıldığına ilişkin resmi bir kayıt mevcut mudur?
5. Son beş yıl içinde Şırnak ve Siirt illerinin çevresinde yapılan ağaç kesimlerinin toplam hacmi (m³) ve ekonomik değeri nedir?
6. Bu kesimler sonucunda yok olan ekosistem ve biyoçeşitlilik için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından bir çevresel etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?
7. Bu faaliyetler, “eko-kırım” olarak tanımlanan çevre ve insan hakları ihlalleri kapsamına girmekte midir? Hükümetin bu tanım karşısındaki resmi tutumu nedir?
8. Bölgedeki orman varlığının korunması ve tahribatın giderilmesi için Bakanlığınızın kısa, orta ve uzun vadeli planları nelerdir?
9. Ağaç kesimlerinden sorumlu kamu görevlileri, yüklenici şirketler veya aracılar hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?